

ИЗВЕШТАЈ

о раду Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу у 2025. години

Издавачка делатност

1. Зборник радова под насловом: *Шумадија: историја, језик и култура*, чији је уредник академик Љубинко Раденковић. Штампачко подржало је Министарство науке, технолошког развоја и иновација.
2. Зборник радова под насловом: *Hommage to Academician Nikola Tasić*, у суиздаваштву са Балканолошким институтом САНУ.
3. Специјални број часописа *Journal of the Serbian Society for Computational Mechanics: 50 Years of the Finite Element Program PAK*, у суиздаваштву са Факултетом инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу, Истраживачко-развојним центром за биоинжењеринг – БИОИРЦ из Крагујевца, Хјустонским методистичким истраживачким институтом – Одељењем за наномедицину, Институтом за водопривреду „Јарослав Черни“ из Београда и Институтом за информационе технологије Крагујевац са Универзитета у Крагујевцу.

Научни и стручни скупови

1. Друга конференција Српског биолошког друштва „Стеван Јаковљевић“ одржана је у Крагујевцу од 17. до 19. септембра. На конференцији је учествовало око две стотине учесника из двадесет универзитетских и научних институција, као и струковних удружења из Србије. Суорганизатори скупа били су Природно-математички факултет у Крагујевцу – Институт за биологију и екологију, Друштво за физиологију биљака Србије и Природњачки музеј у Београду.
2. Светски дан науке обележен је 12. новембра у Универзитетској галерији, у суорганизацији са Универзитетом у Крагујевцу. У оквиру свечаног програма уручене су повеље и признања најцитиранијим истраживачима из одговарајућих научних области са Универзитета у Крагујевцу, а представљени су и резултати пројеката младих истраживача и уметника реализованих у школској 2024/25. години, финансираних заједничким средствима Центра САНУ и Универзитета у Крагујевцу и Универзитета у Крагујевцу.
3. Представљање најбољих пројеката одабраних на конкурс за младе научнике и уметнике Универзитета у Крагујевцу за школску 2025/26. годину одржано је 11. децембра у Ректорату Универзитета у Крагујевцу. На пети јавни позив пријављено је 12, а одабрано је 5 пројеката. Том приликом представљени су садржаји одабраних пројеката, научна методологија која ће бити примењена у истраживањима, као и пројектни тимови који ће током наредне године учествовати у њиховој реализацији.

Предавања – промоције књига

1. Промоција зборника *Кнез Михаило Обреновић: време, живот, дело* одржана је 20. марта на Галерији Народног музеја у Чачку. На промоцији су говорили академик Милош Ђуран и аутори научних радова у зборнику проф. др Александар Раствојић, директор Историјског института у Београду и др Милош Тимотијевић, научни саветник Народног музеја у Чачку. Модератор програма била је Делфина Рајић, директорка Народног музеја у Чачку.

2. Промоција издавачке делатности Центра САНУ одржана је 15. априла у свечаној сали САНУ. Програмом је председавао академик Миро Вуксановић, уредник Трибине Библиотеке САНУ. У програму су учествовали академик Милош Ђуран, академик Славенко Терзић и академик Вујадин Иванишевић.

3. Промоција зборника *Кнез Михаило Обреновић: време, живот, дело* одржана је 14. маја, у оквиру традиционалне манифестације „Дани крагујевачке књиге“, у Народној библиотеци „Вук Караџић“ у Крагујевцу. На промоцији су учествовали академик Милош Ђуран и др Милош Тимотијевић, научни саветник Народног музеја у Чачку.

4. Предавање под насловом: *Metallodrug Design: Bioinorganic Chemistry of the Rhenium(I)-tricarbonyl Fragment fac-[Re(CO)₃]⁺* одржао је доцент др Јакоб Кљун, са Факултета за хемију и хемијску технологију Универзитета у Љубљани, 26. јуна у Универзитетској галерији.

5. Предавање дописног члана САНУ Игора Паштија, редовног професора Факултета за физичку хемију Универзитета у Београду под насловом: *Моделовање катализатора – од развијених површина до појединачних атома* одржано је 27. октобра а ПМФ-у у Крагујевцу, у сарадњи са Подружницом Српског хемијског друштва у Крагујевцу.

6. Предавање академика Радмиле Петановић под насловом: *Гриње у биолошкој контроли штетних организама*, одржано је 27. новембра у Институту за биологију и екологију ПМФ-а у Крагујевцу, у сарадњи са Српским биолошким друштвом „Стеван Јаковљевић“ Крагујевац.

7. Свечана промоција монографије и документарног филма посвећених педесет година развоја и примене софтверског пакета ПАК (Програм за анализу конструкција) одржана је 10. октобра на Факултету инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу, у сарадњи са овим факултетом. На промоцији су говорили академик Милош Којић са сарадницима, академик Милош Ђуран и проф. др Слободан Савић, декан Факултета инжењерских наука.

8. Предавање проф. др Игора Опсенице под насловом: *Природни производи, склареол и артемизинин, као платформе за развој антиканцер агенаса* одржано је 22. децембра на Природно-математичком факултету у Крагујевцу, у сарадњи са Подружницом Српског хемијског друштва у Крагујевцу.

Изложбе – концерти

Интерактивна изложба и радионица *Образовање за одрживи развој*, одржана је од 22. до 26. септембра у галерији „ВИШ-е од галерије“ Средње стручне школе „Кнез Александар Карађорђевић“ у Крагујевцу. Изложба је реализована као део пројекта *Руке у тесту* Француске академије наука, а њени аутори су проф. др Стеван Јокић и Љиљана Јокић. Изложбу је посетило око 300 ученика, уз подршку волонтера - ученика трећег и четвртог разреда Прве и Друге крагујевачке гимназије.

Нормативно-организационе активности

Нови Правилник о раду Центра усвојен је у мају 2025. године. На основу њега именовано је Научно веће Центра, чија је конститутивна седница одржана 24. децембра у Легату Николе Коке Јанковића.

Управник

Академик Милош Ђуран

